O‘zbekiston Respublikasi
Sog‘liqni Saqlash vazirining
2025 yil “15” sentabrdagi
287-son buyrug‘iga
3-Ilova

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI SOG‘LIQNI SAQLASh VAZIRLIGI

RESPUBLIKA IXTISOSLASHTIRILGAN DERMATOVENEROLOGIYA VA KOSMETOLOGIYA ILMIY-AMALIY TIBBIYOT MARKAZI

“ GIPERGIDROZ ”
NOZOLOGIYASI BO‘YICHA MILLIY KLINIK STANDARTI

TOShKENT 2025

“TASDIQLAYMAN”
O‘zR SSV “RIDVvaKIATM” DM
direktori v.b. Sabirov U.Yu.

_____

«____» _____ 2025 yil.

“ GIPERGIDROZ ”

NOZOLOGIYASI BO‘YICHA MILLIY KLINIK STANDARTI

TOShKENT 2025

“GIPERGIDROZ ”

NOZOLOGIYASI BO‘YICHA MILLIY KLINIK STANDARTI

TOShKENT 2025

GIPERGIDROZ

NOZOLOGIYASI BO‘YIChA MILLIY KLINIK STANDARTI

TAShXISLASh VA DAVOLASHGA JALB ETILADIGAN MUTAXASSISLAR NOMI

XKT-10/11 bo‘yicha kodlanishi:	**Nozologik nomlanishi:**	**Nozologiya bo‘yicha ambulatoriya sharoitida tashxislash va davolash uchun jalb etiladigan mutaxassislar**	
		Asosiy nazorat qiluvchi mutaxassis	Ko‘shimcha jalb etiladigan mutaxassislar
R61/ EE00.0	Gipergidroz	- Dermatovenerolog - Tibbiy kosmetolog	**Bevosita ko‘rsatmalar va bemorning shikoyatlari mavjud bo‘lganda tor mutaxassislar konsultatsiyasi o‘tkaziladi.** Tavsiya etiladigan mutaxassislar: • Endokrinolog • Ginekolog • Terapevt • Nevrolog

GIPERGIDROZ

NOZOLOGIYASI BO‘YICHA REJALI TASHXISLASh, DAVOLASh, REABILITATSIYA va DISPANSERIZATSIYA TADBIRLARI

Diagnostik tadbirlar	Tibbiy xizmatlar nomi	Rejali tibbiy yordam ko‘rsatish darajasi va turi bo‘yicha					Xizmat ko‘rsatish yoki tekshiruvni o‘tkazish minimal soni	Davolash muddati
		Ambulator yordam		Statsionar yordam				
		OShP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Asosiy mutaxassis (shifokor) maslahati	1. Shikoyatlari va anamnezini yig‘ish	+	+	+	+	+	Har safar murojaat qilganingizda	6 oydan 9 oygacha
	2. Obyektiv tekshirish	+	+	+	+	+		
	3. Fizikal va klinik tekshiruvlar	+	+	+	+	+		
	4. Shifokorning kundalik kuzatuvi, muolajalar va bemorni qo‘llab-quvvatlovchi qarovi			-	-	-		
Izoh: Ambulator sharoitda davolash kasallikning kechishini hisobga olgan holda amalga oshiriladi.								
Qo’shimcha Mutaxassis (shifokor) maslahati	1. Shikoyatlari va anamnezini yig‘ish	+	+	+	+	+	Ko‘rsatmalarga muvofiq	6 oydan 9 oygacha
	2. Obyektiv ko‘rik	+	+	+	+	+	Ko‘rsatmalarga muvofiq	
	3. Fizikal va klinik tekshiruvlar	+	+	+	+	+	Ko‘rsatmalarga muvofiq	
Izoh: agar bemorda Qo’shimcha boshqa yoki hamroh kasalliklar mavjud bo‘lsa, ko‘rsatmalarga ko‘ra, u milliy klinik protokolda ko‘rsatilgan tor profildagi boshqa tegishli mutaxassislar tomonidan tekshirilishi kerak.								
Asosiy laborator tekshiruvlar	1. Umumiy qon tahlili	+	+	+	+	+	Har davodan oldin va ko‘rsatma asosida	6 oydan 9 oygacha
	2. Zaxmga skrining tekshiruvlar (14 yoshdan kattalarga)	+	+	+	+	+	Har davodan oldin va ko‘rsatma asosida	
	3. Yod-kraxmalli Minor testi	+	+	+	+	+	Har davodan oldin va ko‘rsatma asosida	

Izoh:								
Qo’shimcha laborator tekshiruvlar	1. Gravimetrik tahlil			+	+	+	Ko‘rsatmaga asosan	10 kungacha
	2. Ningidrin sinovi			+	+	+	Ko‘rsatmaga asosan	
	3. Xromatografik tekshiruv			+	+	+	Ko‘rsatmaga asosan	
Izoh:								
Qo’shimcha instrumental tekshiruvlar								
Izoh: Bemorni konsultatsiya qilishda yondosh kasalliklari aniqlangansa, tibbiyot muassasalari darajasidan kelib chiqib mavjud instrumental diagnostik tekshiruvlari o‘tkaziladi.								
***STATSIONAR DAVOGA KO‘RSATMA:**								

(MEDIKAMENTOZ DAVO)

Davolash tadbirlari (asosiy)		Rejali tibbiy yordam ko‘rsatish darajasi va turi bo‘yicha					O‘rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
		Ambulator yordam		Statsionar yordam				
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning dozirovkasi va qo‘llanilishi	OShP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Aluminiy xloridi 15–20%	Eritma yoki gel, tunga surtish tavsiya etiladi, kurs – 6–8 hafta.	+	+	+	+	+	Sxema bilan	Sxema bilan

Izoh: Agar ma’lum bir guruhga kiruvchi zarur preparat shifoxonada qo‘llash uchun tasdiqlangan ro‘yxatda bo‘lmasa yoki vaqtincha mavjud bo‘lmasa, shifokor muqobil preparatni buyurishi mumkin (har xil ta’sir mexanizmiga ega, ammo bitta terapevtik maqsadga ega bo‘lgan preparatlar). Dori vositasini tanlash klinik vaziyat, bemorning ahvoli va mavjud imkoniyatlardan kelib chiqqan holda amalga oshiriladi. Preparatlarning dozasi va miqdori shifokor tomonidan individual ravishda belgilanadi.
Terini namlash uchun preparatlar (emolentlar), tibbiy buyumlar, biologik faol qo‘shimchalar, mikroelementlar, vitaminlar, antioksidantlar va kosmetologik vositalar, agar ular qarshi ko‘rsatmalarga ega bo‘lmasa va O‘zbekiston Respublikasi hududida sertifikatlangan bo‘lsa, dermatologik bemorlarni davolashda zaruratga ko‘ra qo‘llanilishi mumkin.

Davolash tadbirlari (Qo’shimcha) Medikamentoz davo		Rejali tibbiy yordam ko‘rsatish darajasi va turi bo‘yicha					O‘rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
		Ambulator yordam		Statsionar yordam				
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning dozirovkasi va qo‘llanilishi	OShP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Glikopirrolat	1–2 mg og‘iz orqali, kuniga 1–2 marta qabul qilinadi.			+	+	+	2 mg	Kursatma buyicha
Oksibutinin	2.5–5 mg og‘iz orqali, kuniga 1–2 marta qabul qilinadi.			+	+	+	5 mg	Kursatma buyicha
Botulotoksin A turi	Qo‘ltiq osti, kaft va oyoq tagiga in’eksiyalar (50–100 BIRLIK).			+	+	+	Kursatma buyicha	Kursatma buyicha
Oksibutinin 10% gel	Kuniga 2 marta surtish kerak.			+	+	+	Kursatma buyicha	Kursatma buyicha

Izoh: Agar ma’lum bir guruhga kiruvchi zarur preparat shifoxonada qo‘llash uchun tasdiqlangan ro‘yxatda bo‘lmasa yoki vaqtincha mavjud bo‘lmasa, shifokor muqobil preparatni buyurishi mumkin (har xil ta’sir mexanizmiga ega, ammo bitta terapevtik maqsadga ega bo‘lgan preparatlar). Dori vositasini tanlash klinik vaziyat, bemorning ahvoli va mavjud imkoniyatlardan kelib chiqqan holda amalga oshiriladi. Preparatlarning dozasi va miqdori shifokor tomonidan individual ravishda belgilanadi.
Terini namlash uchun preparatlar (emolentlar), tibbiy buyumlar, biologik faol qo‘shimchalar, mikroelementlar, vitaminlar, antioksidantlar va kosmetologik vositalar, agar ular qarshi ko‘rsatmalarga ega bo‘lmasa va O‘zbekiston Respublikasi hududida sertifikatlangan bo‘lsa, dermatologik bemorlarni davolashda zaruratga ko‘ra qo‘llanilishi

mumkin.
Tashqi va tizimli antibakterial vositalar, topik glyukokortikosteroidlar hamda kombinatsiya qilingan preparatlar qo‘llanilishi faqatgina klinik zaruriyat va ko‘rsatmalarga muvofiq amalga oshiriladi.
Aniq preparatni tanlash davolovchi shifokor tomonidan belgilanadi.

(REJALI JARROXLIK AMALIYoTI)

Davo muolajalar (jarroxlik amaliyoti)	Rejali tibbiy yordam ko‘rsatish darajasi va turi				
	Ambulator yordam		Statsionar yordam		
Jarrohlik muolajasi/amaliyoti/davolash nomi	OShP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari
1.					
2.					
Izoh:					

(DAVOLOVChI OVQATLANISh/PARHEZ)

Ovkatlanish tartibi	Rejali tibbiy yordam ko‘rsatish darajasi va turi				
	Ambulator yordam		Statsionar yordam		
Dieta stoli	OShP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari

Izoh: Yondosh patologiyalarga qarab, parhez stoli o‘zgarishi mumkin (masalan, qandli diabetda stol №9 va h.k.)

KASALLIGI BO‘YIChA TEZKOR VA ShOShILINCh TIBBIY YoRDAM KO‘RSATISh HOLLARI

Diagnostik tadbirlar	Tibbiy xizmatlar nomi	Shoshilinch tibbiy yordam ko‘rsatish darajasi va turi					O‘rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
		Ambulator yordam		Statsionar yordam*				
		TTYo/ uy sharoitida	OP/ QVP/ SMP	Tumanlararo shoshilinch yordam markazi	RShTYoIMning viloyat filiali	RShTYoIM shoshilinch tibbiy yordam markazi		
Asosiy mutaxassis (vrach) konsultant	1.							
	2.							
	3.							
	4.							
Izoh:								
Qshimcha mutaxassis (vrach) konsultant	1.							
	2.							
	3.							
Izoh:								
Asosiy laborator taxlillar	1.							
	2.							
Izoh:								
Qo’shimcha laborator taxlillar	1.							
	2.							
Izoh:								
Asosiy instrumental taxlillar	1.							
	2.							
Izoh:								
Qo’shimcha instrumental taxlillar	1.							
	2.							
Izoh:								
SHOSHILINCH STATSIONAR DAVOLAShGA KO‘RSATMALAR:								

(MEDIKAMENTOZ DAVO)

Davo muolajalari (asosiy)		Shoshilinch tibbiy yordam ko‘rsatish darajasi va turi					O‘rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
		Ambulator yordam		Statsionar yordam*				
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning dozirovkasi va qo‘llanilishi	TTYo/ uy sharoitida	OP/ QVP/ SMP	Tumanlararo shoshilinch yordam markazi	RShTYoIMning viloyat filiali	RShTYoIM shoshilinch tibbiy yordam markazi		
Izoh:								

Davo muolajalari (asosiy)		Shoshilinch tibbiy yordam ko‘rsatish darajasi va turi					O‘rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
		Ambulator yordam		Statsionar yordam*				
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning dozirovkasi va qo‘llanilishi	TTYo/ uy sharoitida	OP/ QVP/ SMP	Tumanlararo shoshilinch yordam markazi	RShTYoIMning viloyat filiali	RShTYoIM shoshilinch tibbiy yordam markazi		
Izoh:								

(TEZ VA ShOShILINCh JARROXLIK AMALIYoTI)

Davo muolajalar (jarroxlik amaliyoti)	Shoshilinch tibbiy yordam ko‘rsatish darajasi va turi				
	Ambulator yordam		Statsionar yordam*		
Jarrohlik muolajasi/amaliyoti/davolash nomi	TTYo/ uy sharoitida	OP/ QVP/ SMP	Tumanlararo shoshilinch yordam markazi	RShTYoIMning viloyat filiali	RShTYoIM shoshilinch tibbiy yordam markazi
Izoh:					

(DAVOLOVCHI OVQATLANISH/PARHEZ)

Ovkatlanish tartibi	Shoshilinch tibbiy yordam ko‘rsatish darajasi va turi				
	Ambulator yordam		Statsionar yordam*		
	TTYo/ uy sharoitida	OP/	Tumanlararo	RShTYoIMning viloyat	RShTYoIM

Dieta stoli		QVP/ SMP	shoshilinch yordam markazi	filiali	shoshilinch tibbiy yordam markazi
Izoh:					

(DISPANSERIZATSIYA)
(SOG‘LOM KONTINGENT DISPANSERIZATSIYASI/”D” NAZORATGA OLINGAN BEMOR DISPANSERIZATSIYASI)

Dispanserizatsiya tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	OShP/OP	KTMP	Tadbirlar minimal soni	Dispanser nazorati muddati
Mutaxassis (shifokor) maslahati	1. Shikoyatlari va anamnezini yig‘ish	+	+	Davolashdan 2 hafta o‘tgach tibbiy ko‘rik, so‘ngra har 3 oyda 1 marta.	Qayta ko‘rik 6 oydan so‘ng o‘tkaziladi.
	2. Ob’ektiv ko‘rik	+	+	Davolashdan 2 hafta o‘tgach tibbiy ko‘rik, so‘ngra har 3 oyda 1 marta.	Qayta ko‘rik 6 oydan so‘ng o‘tkaziladi.
	3. Fizikal va klinik tekshiruvlar	+	+	Davolashdan 2 hafta o‘tgach tibbiy ko‘rik, so‘ngra har 3 oyda 1 marta.	Qayta ko‘rik 6 oydan so‘ng o‘tkaziladi.
Izoh: Asosiy mutaxassis - oilaviy shifokor, dermatolog. Ko‘rsatmalar bo‘yicha Qo’shimcha mutaxassislar jalb qilinadi					
Laborator tekshiruvlar	1. Yodokraxmalli Minor testi	+	+	Tibbiy ko‘rik davolashdan 3 kun o‘tgach, keyin esa har 10 kunda bir marta o‘tkaziladi.	-
	2.				
Izoh:					
Instrumental tekshiruvlar	1.				
	2.				
	3.				
Izoh:					

(BIRLAMCHI, IKKILAMCHI VA UCHLAMCHI PROFILAKTIKA/ SKRINING)

Profilaktika tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	OShP/OP	KTMP	Tadbirlar minimal soni	Reabilitatsiya muddati
Mutaxassis (shifokor) maslahati	1. 1**.** Haddan tashqari terlash holatlarida ahvolni yengillashtirish va o‘z vaqtida profilaktika qilish maqsadida bemorlarga quyidagi choralar tavsiya etiladi: Nafas oladigan kiyimlar (tabiiy matolardan) kiyish. 1. Oyoqdagi gipergidrozda paypoq va poyafzalni tez-tez almashtirish. 2. O‘tkir ovqatlar, alkogol va kofeinli ichimliklardan voz kechish. 3. Tananing og‘irligini nazorat qilish. 4. Qizib ketishdan saqlanish (sauna, issiqlik, stress holatlaridan).	+	+	Haddan tashqari terlashning davomiyligiga bog‘liq.	-
Izoh:					
Laborator tekshiruvlar	1.				
	2.				
Izoh:					
Instrumental tekshiruvlar	1.				

	2.				
	3.				
Izoh:					
Profilaktika turi	1.				
	2.				
	3.				
Izoh:					

(REABILITATSIYA)

Reabilitatsiya turlari	Tibbiy xizmatlar nomi	Uy sharoitida	OShP/OP/KTMP	Statsionar sharoitda	Tadbirlar minimal soni	Reabilitatsiya muddati
Mutaxassis (shifokor) maslahati						
Laborator tekshiruvlar	1.					
	2.					
Instrumental tekshiruvlar	1.					
	2.					
	3.					
Izoh:						

(PALLIATIV DAVO)

Palliativ choralar	Tibbiy xizmatlar nomi	Uy sharoitida	OShP/OP/KTMP	Statsionar sharoitda	Tadbirlar minimal soni	Reabilitatsiya muddati
Mutaxassis (shifokor) maslahati	1.					
	2.					
	3.					
Izoh:						
Laborator tekshiruvlar	1.					
	2.					
Izoh:						
Instrumental tekshiruvlar	1.					
	2.					
	3.					
	4.					
	5.					
	6.					
Izoh:						
Palliativ tibbiy yordam ko‘rsatish tashkilotiga yotqizish uchun ko‘rsatmalar:						
Palliativ davolash turlari	1.					
	2.					
	3.					
	4.					

Izoh:						
Davolash tadbirlari (medikamentoz/medikamentoz bo‘lmagan)		Uy sharoitida	OShP/OP/KTMP	Statsionar sharoitda	O‘rtacha sutkalik doza	Bir kurslik doza
Dori vositalarining nomi	Preparatning dozasi va qo‘llash usuli					
Izoh:						